14.

DE LABIORUM CANCRO.

THESES

ANATOMICÆ ET CHIRURGICÆ;

QUAS, Deo juvante & Præside M. JOANNE-BAPTISTA-GUILLELMO FERRAND, *Facultatis Artium & Chirurgiæ Magistro, antiquo Collegii Præfecto, Regio Scholarum Professore, Regio Librorum Censore, Primario magni Nosocomii Parisiensis Chirurgo designato, Regiæ Chirurgiæ Academiæ Consiliario, antiquo Anatomes & Chirurgiæ in Scholâ Practicâ Professore, Imperialis Academiæ Florentinæ Socio extraneo, Regiæ Scientiarum, Humaniorum Litterarum & Artium Academiæ Rothomagensis Socio, necnon saluberrimæ Facultatis Medicinæ in Universitate Remensi Doctore, tueri conabitur* JOANNES-JOSEPHUS-BENEDICTUS MONIER, *è loco* Sainte Jalle *Sisteronensis, præclaræ Artium Facultatis in almâ Universitate Parisiensi Magister, Regiæ Galliarum Principis D.D.* LUDOVICÆ *in Monasterio San-Dionysiaco Carmelitæ Chirurgus ordinarius, necnon primarii magni Nosocomii Parisiensis Chirurgi nuper præcipuus Adjutor.*

Die Lunæ trigesimo mensis Septembris, anno R. S. H. 1782, *à sesqui-secundâ post meridiem ad septimam.*

PARISIIS,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

PRO ACTU PUBLICO

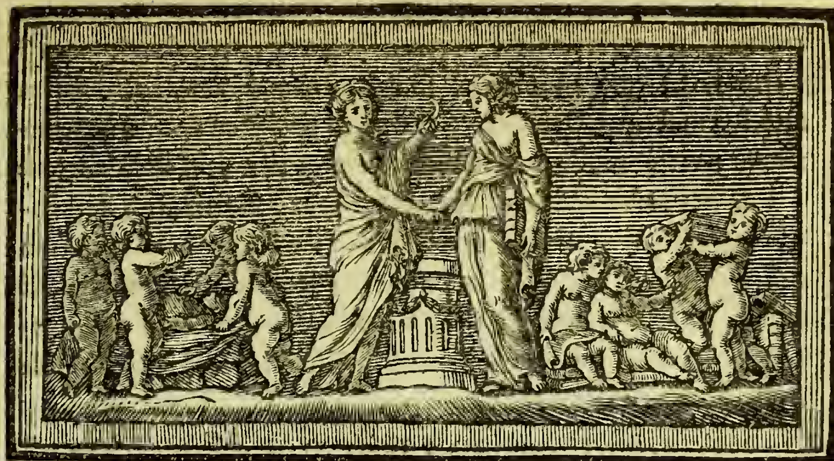
ET

SOLEMNI COOPTATIONE.

Typis MICHAELIS LAMBERT, Regii Chirurgiæ Collegii necnon Academiæ Typographi, viâ Citharea.

M. DCC. LXXXII.

D. O. M.

DE LABIORUM CANCRO.

THESES

ANATOMICÆ ET CHIRURGICÆ.

I.

VULTUS concinnâ & ſublimi ſtructurâ conſpicuus, in quo ſupremi Numinis ſigillum elegantiſſimè appoſitum ſtupentes miramur, almæ rerum Parentis Naturæ, miraculum arguit. Verùm enim verò, quàm amico fœdere ſociantur, arduæ frontis dignitas, triſte ſupercilium, genarum dulce decus, verecunda oris venuſtas, oculorum blandè minacium flagrantia! Quàm benè

conveniunt, vultu animæ theatro sedentes, majestas & amor! Labra roseo colore nitentia, ad oris ornamentum, ad blandam faciei venustatem, lepores ac elegantiam purpureo splendore conferunt; vario musculorum motu, varios animi affectus nervosè exprimunt; ad manducandum, bibendum, sugendum, loquendum, miram præstant opem. Sed eheu! nunc atrâ malorum serie inhonestè deturpantur, nunc indecorè dilacerantur, nunc fatalia mortis semina in rosis sanitatis occultata non rarò maturant. Luctuosum istius veritatis testimonium, à *Cancro*, de quo, prælibatâ labrorum anatome, sumus dicturi, mutuamur.

I I.

Duo labra, musculis potissimùm corporata, spongioso quodàm atque molliusculo texto, quod absque concursu actionis muscularis intumescit quandoquè atque detumescit, conflari videntur. Extùs tegumentis communibus, intùs membranâ oris, sub quâ breves ac exiles ductus, cryptæ aut glandulæ miliares & lenticulares sitæ sunt, obducuntur. Rubicundi labiorum margines, papillis nervosis longiusculis, sibique invicem arctissimè agglutinatis, componi videntur. Labra epidermide spoliata, & aquâ aliquandiù macerata, copiosissimas nervorum propagines exhibent, hinc mira eorum sensilitas; superius labrum sub septo nasi, inferius ad radices dentium incisorum, habenulâ quâdam, quam *frenulum* vocant, retinentur.

Varius est, juxta varios auctores, musculorum numerus. Litem dirimat lynceus anatomicus. Labra *orbicularis* constringit cujus fibræ quasi arciformes. Abducunt *Zygomaticus* & *Buccinator*, risores dicti; labra elevant vel *communes duo canini*, vel proprii *incisoriorum* par; deprimunt tandem *triangularis* & *quadratus*. Alii longè plures describunt. Ad labiorum musculos, *pyramidales* nasi & *platysmamyoïdes* meritò referendi videntur.

Labiorum arteriæ, *coronariæ* dictæ, à carotide externâ proce-

dunt; in jugularem externam venæ ſeſe exonerant.

Nervi à maxillari tùm ſuperiori, tùm inferiori & à portione durâ ſeptimi paris originem mutuantur.

I I I.

Cancrum enodare, accuratam ac numeris omnibus abſolutam horrendi iſtius mali definitionem dare, res ardua. Allatas à turbâ auctorum definitiones brevitatis causâ ex conſulto omittentes, Schirrum & Cancrum, unum eumdemque quaſi morbum eſſe, cujùs varia ſtadia, variæ conditiones, contendimus.

Diversâ ſub ſpecie, multiplici ſub formâ, Cancer prodit. Nunc unicum exiſtit, nunc plura ſororiantur inſtar uvæ tubercula, dura, renitentia; ſæpè dolorem afferunt, quandoquè nullo, aut leviſſimo dolore ſtipantur.

Per non definitum temporis intervallum, quâcumque de causâ ingraveſcente morbo, creſcit tumor, in apicem aſſurgit, diſcretis in loculis emollitur. Jam cuti non concolor, ater fit, ſubruber, lividus aut ſubviolaceus. Hinc & indè circumfuſæ, varicoſæ turgeſcunt venæ. In his rerum anguſtiis, velut agmine facto, ſæviſſima ingruunt ſymptomata. Titillans, urens, lacerans, pungens vigilat dolor. Orti motu ſpontaneo collectitia *ichoris* putridi illuvies, cutem arrodit ac ſubindè, viſu miſerabile! ulcus patet aſperum, oris tumentibus, duris, inverſis horridum; acre tabum eructans, irrepit latiùſque graſſatur, ac fœtidiſſimâ, tenui, fuſcâ, nigrâ, quam evomit, ſanie, muſculos, vaſa, nervos, quodcumque aculeo putrido obvium, peſſimè irritando, vorat. Æquis paſſibus læthifera contagio, rodentis veneni populabunda lues fœcunda Cancrorum conſequentium parens, chronici dolores, acutiſſima tormenta, febris cancroſa, &c. ſequuntur, quæ ægros, niſi miſerrimis illotum rebus ſuccurratur, inimicos inter ignes & aſperrimos cruciatus, conficiunt.

Hæc sunt præcipua Cancri, in *occultum* & in *ulceratum* vulgò bipartiti, phœnomena, cujus sedes ferè propria, partes glandulosæ, molles & laxæ, cujus causa materialis, lympha.

I V.

È variarum causarum coïtu Cancrum sobolescere, infausta nimis testatur experientia. Hæmorrhoïdes suppressæ, imminuta vel abolita menstruatio, atra cura ejusque pedisequi melancholici affectus, lymphæ degeneris ac solito crassioris consistentia, solidorum eretismus, vel irritatio à morsu, contusione, punctura, laniatu, ab inclementiâ frigoris, à temerariâ ac ineptâ causticorum aut medicamentorum pinguium applicatione, ab eluendæ fœditatis labiorum incuriâ, &c. pro causis tùm internis, tùm externis, promiscuè sumantur.

Fictitium virus ad fabulosam somniorum patriam relegandum, Cancro nascenti non præexistit, non est teterrimi istius morbi causa. In ipsomet Cancri gremio, orto motu spontaneo, genitum, ipsiusmet tabis sobolem, istud, tanquam Cancrorum consequentium causam, solummodò reputandum censemus.

Cancrosi vitii causas altiùs indagari, de genuinâ ejus naturâ ac effectibus disserere, extra pensi rationem positum. Qui plura de *Cancro* voluerit, adeat ille luculentam Dissertationem celeberrimi Doctoris *Peyrilhe*, hujusce Collegii Magistri, duplici laureâ ab Academiâ Scientiarum, Humaniorum Litterarum & Artium Lugdunensi donatam anno 1773, illiusque jussu, publici juris factam.

V.

Nascens labiorum Cancer, nunc verruculam mentiens, nunc corneam naturam ac formam induens, tuberculum durum, renitens, quandoquè crustâ opertum, titillatione, uredine, aut mordaci vellicatu stipatum exhibet; quod si vetus & ulceratum, ex suprà

allatâ descriptione diagnosis eruatur ; cave tamen ne allucineris ; tumores enim alterius generis , fucum quandoquè faciunt.

VI.

Pessimi ominis malum tumor cancrosus ; attamen quò minor recentiorque morbus, eò tutiùs ac faciliùs curationem admittit. Raro vetulus, latèque serpens, rariùs ulceratus, rarissimè ulceris degeneris soboles Cancer curationi cedit. Qui recens & qui à causis externis procedit, minùs importat periculi cæteris paribus, minùs contra artis aculeos recalcitrat, quàm cancer *per se*, seu à causis internis sponte suâ pullulans. Viri boni habitûs citiùs ac feliciùs quàm seniores, cachectici , &c. sanantur.

VII.

Ab omni ævo ad Cancri eradicationem nihil non fuit excogitatum. Suppurantia, caustica, aliaque id genus totiès non jejunè decantata medicamenta, totidem sunt arma debellandæ hydræ imparia , quæ nedùm cancrosam molem consumant, aut penitùs evellant, è contrà res ægri in pejus præcipitant.

Idem esto judicium de ferro ignito ; nisi tamen unâ eâdemque applicatione morbus evanescat. Sic plurièes fausto cum successu, verruculas, parva tubercula cancrosa summam labiorum membranulam lambentia, ferro candenti semel tantùm cautissimè apposito , & etiam aquâ mercuriali semel aut bis solummodò prudentissimè adhibitâ, consumpsimus. Si cancrosa moles latiùs aut profundiùs sit diffusa , ferri candentis vim eludendo, cineri doloso suppositus , ipsimet igni pertinax, ferocior ac truculentiùs sæviens Cancer renascetur. In tanto rerum discrimine , aut *blandire* , aut posito possibili, *seca*.

Si cancrosus tumor non latiùs grassatus, ferrum non respuat

ægri ſitu ad operationem accommodato, extentoque labio, ad ſanum uſque æquali tractu ſolerter ſecando, Cancrum ſcalpro abſcindat Chirurgus, ità ut ſi ſuperiùs (1), litteræ græcæ Λ, ſi verò inferiùs, V figuram ſectio referat. Cruentas vulneris oras, Chirurgi miniſter adducat, & exule acuum acicularumque vanâ ſupellectile, incarnanti faſciatione (2), curatio abſolvenda.

Apparatus poſtridiè, ſequentibuſque diebus eluatur; ſolidorum eduliorum abſtinentiam, quietem ac ſilentium Chirurgus imperet. Quinto ſextove die, prudenti manu deligatio ſolvenda.

Tutiſſimâ ac leniſſimâ hâc methodo, quæ nunc viget, & nobis pluriès proſperè ſucceſſit, brevi coaleſcunt vulneris oræ, brevi juxta naturæ artiſque vota, morbus tollitur, nec fœda remanet cicatrix.

Quandò Cancri amplitudo adunationis ſpem ademit, neglecto curioſiori elegantiæ ſtudio, extirpationem (quoad fieri poterit) celebrandam eſſe, cenſemus.

Cùm eo miſeriæ res proceſſerunt, ut morbus ferro evelli nequeat, tunc fonticulis, ſedantibus medicamentis, anodynis, vaporationibus antiſepticis, regimine congruo, &c. Cancer mitigetur.

---

(1) Kariſſimè, ſi unquam: hoc nondùm nobis obſervare contigit.

(2) Sumitur faſcia tres circiter ulnas longa, in duo capita, cujus unum diffinditur, volura, latitudine ad tranſverſum digitum aut amplius pro re narâ, accedens. Fronti immediatè applicata, ad nucham pergit, ibique cruciatìm diſpoſita, verſus naſum, cavendo ne lædantur aures, reducitur. Ubi naribus reſpondet, ſpiſſis ſuper genas ſpleniis propè aures appoſitis, duplici fiſſurâ tres circiter digitos longa ſcinditur faſcia, ut capitis fiſſi extremitates, per duo hæc foramina trajectæ, genas adducere & coadunatas vulneris oras, ſat firmiter ſtringere valeant. Tum ſub utroque Zygomate, ad nucham redit faſcia, ubi iterùm formatâ cruce acubus fixâ, ad frontem pergens caput percurrit. Incarnans illa faſciatio, duobus firmatur linteis, quorum unum à fronte ad occiput, alterum verò ab aure dextrâ ad ſiniſtram ducta, acubus vel filo fixa retinentur.

F I N I S.